

Опрацювання твору А. Малишка «Чому, сказати, й сам не знаю...»

Історія написання твору.

Поезія А. Малишка «Чому, сказати, й сам не знаю...» живе в народі також як пісня під назвою «Стежина» (музика П. Майбороди). Усі сходяться на тому, що це — перлина української літератури, шедевр поета-патріота.

Догорало чисте багаття його життя. Фізичні сили покидали Малишка, а розум, поетична пристрасть палахкотіли вогнем слова. «Стежина» створена 8 лютого 1970 року — за вісім днів до кончини поета. Це останній відомий твір Андрія Малишка, його лебедина пісня.

Особливості назви пісні.

У цьому творі Малишко вдається до використання народнопісенного образу стежки як символу життя людини. У кожного своя стежка, кожний вибирає сам, якою вона буде і де проляже.

Тема: згадування поета про стежину в рідному краю, до рідної домівки.

Ідея: уславлення любові, чуйності, щирості до місця, де народився, зробив перші кроки і вирушив по стежині життя.

Основна думка: кожна людина зажди пам'ятатиме батьківську хату і ніколи не забуде стежину до неї.

Жанр: пісня.

Композиція.

Твір складається з чотирьох куплетів по чотири рядки.

Кожне слово, речення, строфа так емоційно навантажені, таку глибоку думку збуджують у читача, так окрилюють душу, що ані слова, ані віршованого рядка чи інтонації замінити не можна.

На глибокі роздуми спонукає цей так просто й майстерно скомпонований вірш.

Поезія — внутрішній монолог ліричного героя.

Ідейно-художній зміст пісні.

Ліричний герой розмірковує, згадує, тривожиться, при цьому розкриваючи найпотаємніші куточки своєї душі.

Чому, сказати, й сам не знаю,

Живе у серці стільки літ

Ота стежина в нашім краю,

Одним одна біля воріт.

Ні кінця ні краю немає стежині людського життя, бо одні покоління приходять на зміну іншим, але незмінним залишається почуття вдячності рідному дому, отчому порогу.

Ліричний герой цієї пісні роздумує над людським життям, його духовними цінностями, під певні підсумки, бо нема вже вороття до днів юності.

Неперевершена краса природи і повинь людських почуттів, освячених коханням, ліричні спогади про батьківський дім і філософічні міркування про сенс людського життя — така тематика пісні А. Малишка. Її образність — у простоті й довершеності. Внутрішній світ ліричного героя розкривається через окремі пейзажні деталі (стежина «дощами мита-перемита, дощами знесена у даль»).

Образ стежини.

У вірші змальовано персоніфікований образ стежини. Образ, який несе на собі основне смислове навантаження твору, наскрізний: про нього йдеться в кожній строфі.

Стежина життя ...Якою вона буде і де проляже? Чи десь на чужині, чи в ріднім краю?.. Одним одна... Єдина... Найдорожча... Поет не закликає кидатися в далекі світи у погоні за приморським щастям, щоб потім каятися, шкодувати, марити в снах і наяву за батьківським порогом і стежиною — тією, що в'юниться «між круглих соняхів» і веде на батьківщину...

У кожного своя стежка, кожний вибирає сам, якою вона буде і де проляже.

Художні засоби пісні.

Метафори: «живе у серці», «обрій землю обніма», «стежина... пішла, не повертає, ...стеле».

Повтори: «мита-перемита», «ревний... ревний», «дощами... дощами».

Епітети: «ревний біль і ревний жаль».